

סוגיה כ: זמן קריאת מגילה

*

רקע

שתי המשניות האחרונות עוסקות במצוות שזמנן ביום ושזמנן בלילה, ומגדירה את זמן קיומם.

מקורות

א. כ. - כא. "מתני' אין קורין את המגילה... אף כאן עד חצות"

הסבר הסוגיה

"אין קורין את המגילה... עד שתנץ החמה, וכולן שעשו משעלה עמוד השחר כשר".
[משנה כ.]

המשנה אומרת שלכתחילה מקיימים מצוות היום אחר הנץ החמה, ובדיעבד אם קיימן מעלות השחר יצא. מסביר רש"י [ד"ה וכולן שעשו] שמעלות השחר הוא יום גמור, וחכמים גזרו להמתין עד הנץ החמה, "לפי שאין הכל בקיאין בו [בעלות השחר]". רבינו תם [ספר הישר חלק התשובות סי' ח] מפרש: "ולא קודם הנץ החמה דהא לאו יום גמור הוא". משמע מדבריו, שעלות השחר, הזמן שבו השמש מתחילה להאיר, הוא מקצת יום, ויום גמור הוא רק מהזמן שרואים בו את השמש.